

III. *Tractatus de Curvarum Constructione & Mensura ; ubi plurimæ series Curvarum Infinitæ vel rectis mensurantur vel ad simpliciores Curvas reducuntur. Autore Colin Maclaurin, in Collegio novo Abredonensi Matheseos Professore.*

EXIMIA Matheseos Theoriæ, ob infinitam Propositionum Universalitatem, æternam ac necessariam Veritatem, Evidentiam omni dubitatione majorem, Idearum claritatem luculentissimam, Demonstrationum elegantiam, Theorematum nexus & mutuas dependentias, pulcherrimis certè ac summis humani intellectus repertis sunt annumerandæ; inter eas vero eminent summorum hujus sæculi Philosophorum de Curvarum Longitudinibus & arcibus mensurandis ardua Theoremata. Ad hos diffusos cognitionis campos diu altè latentes tandem cruendos infinitæ scientiæ portiunculam mutuari, vix sibi temperare posset quin pronuntiaret, qui Arithmeticæ Infinitorum vires in immenso elegantissimarum Veritatum abyssò cruendo, & humani intellectus Horizontem infinite ferè extendendo, paucis præteritis annorum decadibus, amplè satis comprobatis, animo perpenderit; Hujus vero methodi (sicut nunc aucta & exculta est) ope, incidi in rationem mensurandi infinitas Curvarum series, quam paucissimis explicabo.

Cum in omni linea curva sit aliqua curvaturæ regularitas licet fortè implicata, secundum quam figura determinatur; ideo Geometræ varias Curvarum caractères ex Equatione Ordinarum relationem ad abscissas axis aliqujus exprimente definierunt. Cum verò idem fieri possit ex consideratione Curvarum respectu unius dati centri,

imo

imo simplicissima Naturæ uniformitas in ejus indagine id fieri sæpe postulet, ideo hanc Curvas considerandi Methodum impræsentiarum usurpabimus, & imprimis ostendemus qua facillima ratione (secundum hanc Methodum Curvas determinandi) ex simplicibus complexiores construi possint.

§ I. Sint L & l puncta quamproxima in Curva B/L ; fit $l o$ arcus centro S descriptus perpendicularis in SL ; & erit $L l$ ut momentum Curvæ & $L o$ momentum Radii SL : Ac si detur ratio $L l$ ad $L o$, vel ad $l o$ in distantia SL , dabitur æquatio Curvæ ad centrum S . Sint $L P$, $l p$ Tangentes Curvæ in punctis L & l , in quas ex S demittantur normales $S P$, $S p$ iis occurrentes in punctis P & p ; similiter in omnes Curvæ Tangentes demittantur perpendiculares ex dato puncto S & constructur Curva transiens per omnes Tangentium & perpendiculorum intersectiones. Hujus triangulum elementare $P n p$ simile erit triangulo $L o l$, quæ proinde dabitur ex data Curva B/L . Quippe ob æquales $S n p$, $P n L$, & rectos $S p n$, $S P L$ æquiangulara erunt triangula $S p n$, $P n L$, & proinde $P n : p n :: L n :$

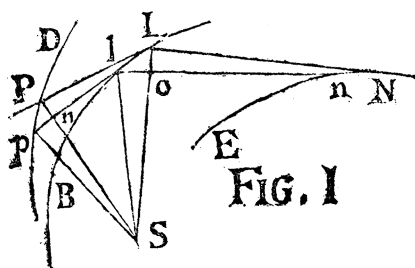

FIG. I

$S n :: L o : l o$, adeoq; ob angulos $P n p$, $S n L$, $L o l$ æquales, erunt triangula $P n p$, $S n L$, $L o l$ similia. Cum igitur eadem sit ratio $L l$ ad $l o$ quæ $P p$ ad $p n$. & SL ad SP , manifestum est. da-

râ ratione $L l$ ad $l o$, & rectâ SL , dari rationem $P p$ ad $p n$ & rectam SP , adeoque Curvam $D p$. Eadem ratione ex DP construi potest Tertia, & ex ea dein Quarta, & progrediendo prodibit series Curvarum infinita, quæ omnes ex uno dato innotescunt. Quod si erigantur LN

&

& $l n$ perpendiculares in radios $S L$, $S l$, sibi mutuo occurrentes in n ; & per omnia similiter definita perpendicularium concursuum puncta describatur Curva $E N$: ea ipsa erit Curva ex qua deduci potest $B L$, eadem ratione qua construximus $D P$ ex $B L$. Ex $E N$ similiter construi potest alia Curva, atque ex hac quoque parte Series infinita Curvarum construi poterit.

§ II. Curvarum verò hac ratione consideratarum simplicissimæ sunt quarum $L l$ est ad $L o$ in ratione potestatis alicujus Radii, ita ut, si a sit data quantitas, r denotet Radium Curvæ, n numerum quemcunque, sit $L l$ ad $L o$ ut a^n ad r^n æquatio earum generalis. Omnes verò hæc Apfidem habent cum $r=a$, quoniam in eo casu $L l=L o$. Ut investigem æquationem Curvæ $D P$, cum in $B L$ est ut $L l$ ad $L o$ ita a^n ad r^n , ita r ad $S P=\frac{r^{n+1}}{a^n}$, ita

$\frac{n}{a^{n+1}} \times S P^{\frac{1}{n+1}}$ ad $S P$, ita $\frac{n}{a^{n+1}}$ ad $S P^{\frac{n}{n+1}}$, ita $P p$ ad

$p n$. Proinde si s representet momentum Curvæ, y arcum circulearem radio descriptum à centro S , & r radium correspondentem, quæcunque sit Curva cujus Æquatio investigatur, erit Æquatio Curvæ $B L$, $s : y :: a^n : r^n$;

Æquatio verò Curvæ $D P$, $s : y :: \frac{n}{a^{n+1}} : \frac{n}{r^{n+1}}$. Angulus

autem $P S p$ erit ad Angulum $L S l$ ut $\frac{p n}{S P}$ ad $\frac{l o}{S L}$, sive

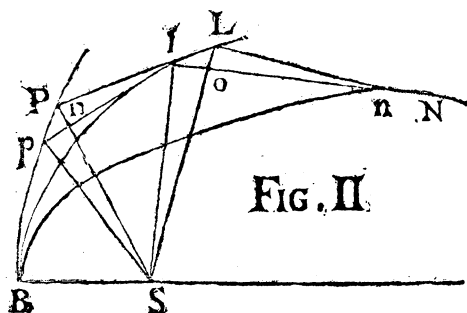
ut $\frac{P n}{S P}$ ad $\frac{L o}{S L}$, vel (si $S P$ dicatur x & $S L$, r) ut $\frac{x}{x}$ ad $\frac{r}{r}$,

hoc est, (ob $x=\frac{r^{n+1}}{a^n}$) ut $\frac{n+1}{r} r$ ad $\frac{r}{r}$, sive ut $n+1$ ad 1 .

Hinc (*vid. Fig. II.*) $B S P$ est ad $B S L$ ut $n+1$ ad 1 ; unde facilius absque Tangentium ope duci potest Curva $B P$. Si sumatur angulus $B S P$ ad $B S L$ in ratione $n+1$ ad 1 , & in $S P$ demittatur perpendicularis ex L , erit occurfus perpendiculi cum $S P$, in Curva $B P$ prius Tangentium ope descripta.

§ III. Olen-

§ III. Ostendimus quo pacto ex unâ series Curvarum infinita deducitur; quo verò pacto singularum longitudines ex illius & unius alterius longitudinibus datis innotescant pergo demonstrare. Cum angulus $SPp = SLl$,

atque LSl sit ad PSp ut 1 ad $n+1$, erit Ll ad Pp ut SL ad $n+1 SP$, sive (ob $SL : SP :: Ll : lo$) ut Ll ad $n+1 lo$, ac proinde $Pp = \frac{n+1 lo}{n}$: sed $lo = ln - on = ln - LN + Nn$; ergo $Pp = \frac{n+1}{n} \times \frac{ln - LN + Nn}{n}$. Sed $ln - LN$ est momentum rectæ LN normalis in SL , Pp momentum Curvæ BP , & Nn momentum Curvæ BN : Cumque BP , BN , BL simul evanescant in B , erunt in ratione momentorum, adeoque $BP = \frac{n+1}{n} \times \frac{BN + \text{vel} - LN}{n}$. Unde Curva BP est ad summam vel differentiam Curvæ penultimæ in Serie ejusque Tangentis ab intermedia interceptæ, ut $n+1$ ad 1 ; sive, si m sit Index æquationis Curvæ BP (quoniam $m = \frac{n}{n+1}$) ut 1 ad $1-m$.

Hinc 1mo in serie Curvarum infinitâ supra descriptâ, si dentur Longitudines duarum proximarum, dabuntur longitudines omnium; quippe mensura cujusvis pendet à mensura penultimæ semper in serie, & proinde unum
par

mason de M. Roberval, quamque *M. De la Hire* considerat ut *Conchoidem* Basis Circularis, in Actis Academiæ Parisiensis Anni 1708. Perpendiculares omnes LN, *Ln* concurrent in puncto B, adeoque $BN = \infty$: unde $BP = \frac{BN + NL}{1 - m} = 2BL$: Hinc Curva tota BPS = 2BS, ac lon-

ginitudo *Epicycloidis* semper dupla est chordæ arcus in circulo correspondentis. 2do. Ex *Epicycloide* describatur Curva BΠS, eadem ratione qua *Epicycloidem* ex Circulo descripsimus: In hoc casu $n = \frac{1}{2}$, & $m = \frac{n}{n+1} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{2}+1}$

$= \frac{1}{3}$, ac proinde æquatio Curvæ BΠS erit $\dot{x} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{3}} : r^{\frac{1}{3}}$.

Longitudo Curvæ erit $\frac{BL + LP}{1 - m} = \frac{2}{3}BL + LP = \frac{2}{3}BL + LG$,

& proinde BΠ est sesquiplus summæ Arcus circularis ejusque Sinus recti. Quod si sumatur CD = BD, & radio SD centro S describatur Circulus occurrens rectæ SP in H, & sit HK perpendicularis in BS; quoniam DH = $\frac{2}{3}BL$, erit BΠ = DH + HK. Hinc arcus BΠ neque sunt rectis neque arcibus circularibus commensurabiles, differentia tamen arcuum BΠ & DH est recta HK. In puncto S evanescit LG, adeoque BΠS = $\frac{2}{3}BLS$, unde tota Curva est sescupla semicirculi. Nulla vero pars hujus Curvæ assignabilis commensurari potest toti, nec integra Curva in data quavis ratione secabilis est, ita ut portiones rationem assignabilem habeant ad se mutuo aut ad totam. Si hæc curva in data aliqua ratione Geometricè secari posset, constaret Quadratura Circuli, nam si e gr. esset BΠ ad BΠS ut 1 ad m, & BL ad BLS ut 1 ad n, esset $BΠ = \frac{BΠS}{m} = \frac{\frac{2}{3}BLS}{m} = \frac{2nBL}{3m} = \frac{2}{3}BL + LG$,

unde esset $BL = \frac{mLG}{n-m}$ & $BLS = \frac{n}{n-m}LG$. 3ta Ex BΠS,

construatur explicata methodo Curva BR, & quoniam $n = \frac{1}{3}$

$n = \frac{1}{3}$ erit $m = \frac{n}{n+1} = \frac{1}{4}$, atque æquatio Curvæ BR erit

$\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{4}} : r^{\frac{1}{4}}$. Hinc longitudo Curvæ fiet $\frac{1}{2} 2\overline{BL} + \overline{PI}$, totalis verò Longitudo Curvæ BRS $= \frac{8}{3}$ diametri SB. Si harum Curvarum Constructiones continuentur, prodibit hujusmodi series Æquationum quæ facile produciuntur ad libitum.

Æquatio Circuli	1. $\dot{s} : \dot{y} :: a : r$
Epicycloidis	2. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{2}} : r^{\frac{1}{2}}$
Secundi	3. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{3}} : r^{\frac{1}{3}}$
Tertii	4. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{4}} : r^{\frac{1}{4}}$
Cujusvis	$n. \dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{1}{n}} : r^{\frac{1}{n}}, \&c.$

Observare licet in genere, omnes quarum Indicium denominatorum sunt Numeri pares, perfectæ rectificationis esse capaces; cumque quævis sit ad penultimam ut 1 ad $1-m$, perpendiculari manifestum erit Curvæ cuiusvis longitudinem fore $= \frac{1}{1-m} \times \frac{1-2m}{1-3m} \times \frac{1-4m}{1-5m} \times \frac{1-6m}{1-7m}, \&c. \times SB$

continuando seriem donec ad nihilum reducat Fraçtio. Quod si Indicis denominator sit Numerus impar, Curvæ erunt perfectæ rectificationis incapaces, & earum arcus quicunque erunt sibi mutuo, ipsis totis rectis quibuscunque & arcubus Circularibus incommensurabiles: exprimi verò possunt omnes arcubus circularibus & rectis: At Curvæ cuiusvis totalis Longitudo erit ad Semicirculum ut

$\frac{1}{1-m} \times \frac{1-2m}{1-3m} \times \frac{1-4m}{1-5m}, \&c. ad unitatem. Denique si$

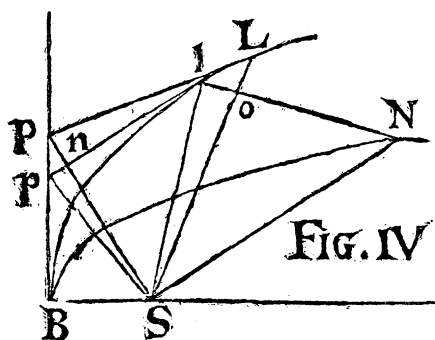
Areola à Corpore in harum quavis revolvente sumatur constans, hoc est si $r \dot{y} = 1$, subtensa anguli contactus, cui semper (ob datum datâ areâ tempus) proportionalis est Vis Centripeta tendens ad S, erit reciproce ut potestas distantiae cuius Index est $2m+3$; atque hoc est non con-

L l l l l 2

temnendum

remnendum harum Curvarum privilegium, quod in iis omnibus Vis centripeta tendens ad S fit ut aliqua reciproca distantiae dignitas, quæ simplicissima est, & utilissima in Naturæ indagine, Virium Centripetarum lex.

§. V. Curvarum quarum $s : y :: a^n : r^n$ proxime consideranda venit (quæ Curva quidem improprie dicitur) ipsa Linea recta, existente S extra rectam. In hac linea, ob similia triangula P p n, P B S erit (si $BS = a$ & $SP = r$) $s : y :: r : a$. Ex linea recta methodo directâ

nihil nisi punctum B construi potest, Methodo vero inversâ, perpendicularium nimirum P L, p l concursu, construi potest Curva, cujus Index (si m sit Index Curvæ B P) æqualis erit $\frac{m}{1-m}$; nam si Index Curvæ B L sit n ,

erit $m = \frac{n}{n+1}$, ac proinde $n = \frac{m}{1-m}$. Unde in hoc casu,

cum $m = -1$ erit $n = \frac{-1}{2}$, & æquatio Curvæ B L erit

$s : y :: r^{\frac{1}{2}} : a^{\frac{1}{2}}$, quæ æquatio est Parabolæ ad Focum. Ex hac construe aliam, constituendo angulum L S N = L S B & erigendo LN normalem in SL occurrentem ipsi S N in N. Quoniam vero $m = \frac{-1}{2}$ erit $n = \frac{-1}{3}$, & æquatio Cur-

væ $s : y :: r^{\frac{1}{3}} : a^{\frac{1}{3}}$ & $B P = \frac{BN - LN}{1 - m} = \frac{1}{2} BN - LN$, ergo

$BN =$

$BN = 2BP + LN$; proinde hæc Curva est rectificabilis. Si Series continetur, prodibunt ut prius æquationes in hoc ordine.

Æquatio Rectæ	$\dot{s} : \dot{y} :: r : a$
Parabolæ	$\dot{s} : \dot{y} :: r^{\frac{1}{2}} : a^{\frac{1}{2}}$
Secundæ	$\dot{s} : \dot{y} :: r^{\frac{1}{3}} : a^{\frac{1}{3}}$
Tertiæ	$\dot{s} : \dot{y} :: r^{\frac{1}{4}} : a^{\frac{1}{4}}$
Cujusvis	$\dot{s} : \dot{y} :: r^{\frac{1}{n}} : a^{\frac{1}{n}}$

In hac Serie primæ sunt Recta & Parabola, unde paret dimidiam hujus similiter ac prioris Seriei esse rectis mensurabilem: alia vero dimidia pars in rectis & arcubus Parabolicis exhiberi potest. In his omnibus Vis centripeta ad S est reciproce ut potestas distantix cujus Index $3 - 2m$, ac proinde semper inter duplicatam & triplicatam rationem distantix reciproce.

§ VI. Æquatio-Hyperbolæ æquilateræ ad centrum est $\dot{s} : \dot{y} :: r^2 : a^2$, ex qua deducitur methodo directa Series hujusmodi,

1. $\dot{s} : \dot{y} :: r^2 : a^2$
2. $\dot{s} : \dot{y} :: a^2 : r^2$
3. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{2}{3}} : r^{\frac{2}{3}}$
4. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{2}{5}} : r^{\frac{2}{5}}$
5. $\dot{s} : \dot{y} :: a^{\frac{2}{2n-1}} : r^{\frac{2}{2n-1}}$

Ex his Curvæ, quarum Indicium denominatores sunt in progressionem $-1, 3, 7, 11, \&c.$ exhiberi possunt in rectis & arcubus Hyperbolicis; reliquæ verò in rectis & arcubus Curvæ cujus æquatio ad axem SB (si x sit abscissa, y verò Ordinata) est $\overline{xx+yy}^2 = a^2x^2 - a^2y^2$, quæque constituitur (*vid. Fig. III.*) bisecando angulum BSL & sumendo

sumendo SN mediam proportionalem inter SB & SL .

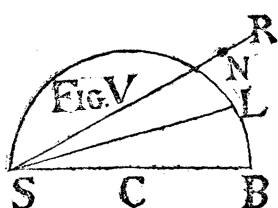
Curvæ quæ ex Hyperbola methodo inversa construi possunt progrediuntur in hac Serie,

$$\begin{aligned} \text{Hyperbolæ 1. } s : y :: r^2 : a^2 \\ 2. \quad s : y :: r^{\frac{2}{3}} : a^{\frac{2}{3}} \\ 3. \quad s : y :: r^{\frac{2}{5}} : a^{\frac{2}{5}}, \text{ \&c.} \end{aligned}$$

Ubi Curvæ quarum Indicum denominatores sunt in progressionem 1, 5, 9, 13, &c. exprimi possunt in rectis & arcubus Hyperbolicis; reliquæ verò in rectis & arcubus Curvæ modo explicatæ.

Si aliæ Curvæ desiderentur quæ alias exhiberent Series, id facillime fieri potest ope vel Circuli vel Rectæ:

quippe ex earum aliqua omnes, in quibus $s : y :: a^n : r^n$,

construi possunt, sumendo, si ope Circuli Problema sit solvendum, BSR ad BSL ut 1 ad n ,

& SN in ipsa $SR = a^{\frac{n-1}{n}} \times SL^{\frac{1}{n}}$;

quippe Curvæ per omnia pun-

cta N ductæ æquatio erit $s : y :: a^n : r^n$. Similiter ope Rectæ construi possunt quarum æquatio est $s : y :: r^n : a^n$.

Duas exhibuimus Series infinitas Curvarum rectis commensurabilium; aliam arcubus circularibus, aliam Parabolicis, aliam Hyperbolicis una cum rectis mensurabiles demonstravimus: eæ vero ad rectarum mensuram arte sola infinita reduci posse videntur, sicut æquatione sola infinita in rectis exprimuntur.

Hæc Cl. Author brevitati studens paucis tradit, illum autem plenius rem pro dignitate ejus illustraturum speramus.

IV. Remarks